

Iz zgodovine otroških igrač in iger

Pravi svet otroka je svet igračk in iger. Ta svet je izpolnjen s tistim veseljem in čistim uživanjem, pod čigar sončnimi žarky mora vse uspevati, torej tudi otroška duša. V davnih časih že in pri vseh narodih so polagali vzgojitelji veliko važnost na vzgojni pomen igrač in iger za zdrav in naraven razvoj otroka. Tudi marsikatere naših današnjih otroških igrač ima za seboj dolgo preteklost.

Ena prvih igračk, ki jo otrok spozna, je **ropotuljica**, ki je obenem tudi izvrstno in priljubljeno sredstvo za pomiritev jokajočih in kričečih najmanjših. Zelo stara je ta igračka. Našli so jo tako v grobovih starih Egipčanov kakor tudi v grobiščih prastarih prebivalcev Evrope. Še danes velja ponekod navada, da dajejo krstni botri otroku po krstu ropotuljico v dar, da se po stari ljudski veri hitreje nauči govoriti.

Tudi prva igračka naših fantkov, »**konjiček na palici**«, je stara že več tisoč let. Špartanski kralj Agezilaj je večkrat jahal s svojimi otroki, tako pišejo tedanji zgodovinarji, na konjičku, ki je imel glavo nabodeno na količek. Alcibiad, atenski državnik in učenec slavnega Sokrata, je zelo zameril svojemu resnemu in učenemu učitelju, ko ga je nekoč videl, kako je s pouličnimi dečki na javnem prostoru jahal za stavo na lesenih količkih. Na srednjeveških francoskih lesorezih često vidimo upodobljenega tega konjička kot važno potreščino vsake otroške sobice. Ko je bila končana 30 letna vojna, se je zbralo pred hišo cesarskega komi-

sarja v Norimberku, kneza Piccolomini-ja, 1476 dečkov. Jahali so na lesenih konjičkih in na ta način dajali duška svojemu veselju nad sklenitvijo miru. Knez, ki je zelo ljubil mladino, je vsakemu dečku v tej čudni procesiji podaril srebrn novc v spomin.

Ravno tako stara kakor konjiček, če ne morda še starejša v zgodovini igračk, je **punčka**, najljubša igračka deklic vseh časov in po vsem svetu.

V najstarejšo dobo segajo tudi različni **pleši in ringaraja**, ki jih plešejo otroci spomladj in poletj na travnikih in igriščih. Služili so prvotno skoraj gotovo bolj v verske svrhe in so se polagoma udomačili pri odraslih ljudeh in pozneje pri otrokih.

Igra »**kdo se boji črnega moža**« ima precej mračno in nenavadno zgodovino. Ostanek je srednjeveških kužnih plesov. V teh plesih, ki so jih plesali v spomin na strašne čase, ko je v naših krajih razsajala kuga, se je pomešal črno oblečen mož, predstavljajoč bolezen kugo, med plesalce in vodil dalje ples z dvignjeno desnico.

Pri vseh narodih starega veka je bila priljubljena tudi **igra z žogo**. To igro najdemo upodobljeno na slikah starih Egipčanov pa tudi v narisani zgodovini starokitajske države. Potujoči pevci srednjega veka so opevali v svojih pesmih igro z žogo kot poglavitno pomladno zabavo mladine. Znanj sta bili v **takratnih časih dve vrsti te igre**; pri eni so žogo lovili z roko in jo metali nazaj, pri drugi so jo pa odbijali z lesenim loparjem.

Našo zabavno igrico »**slepo miš**«, ali kakor jo imenujejo Nemci »slepo kравo«, so poznali že stari Grki in so jo imenovali »slepo mušico«. V srednjem veku so igrali slepo miš stari in mladi. Še celo znameniti vojskovodja v tridesetletni vojni Gustav Adolf (1594 do 1632) se je v prostem času s svojimi častniki rad igral slepe miši.